

Abonamentul:

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 fr., $\frac{1}{2}$
an 9 fr., $\frac{1}{4}$ an
4 fr. 50 cm.

Foaa apare în fiecare
Sâmbătă.

Unirea

Inserțiuni:

Un șir garmoud:
odată 14 fl., a doua
oară 12 fl., a treia
oară 10 fl.

Tot ce privește foaia,
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în
Blaj.

Foaie bisericească-politică.

Anul XV.

Blaj 20 Maiu 1905.

Numărul 20.

Puncte de orientare.

— Articol din afară. —

II.

(Cn.) În patria noastră se bucură toate confesiunile de autonomie. Așa lutheranii, așa reformații, așa gr.-orientalii; până și Jidovii încă sunt socotiți după legile mai noue de confesiune receptă și au un fel de autonomie, care le regulează afacerile bisericești. Romano-catolicii, nu se bucură de autonomie propriu zisă. Toate încercările lor până acum au rămas zadarnice. Dar au un for suprem, forul episcopesc, care din an în an își ține ședințele sale spre a rezolva cauzele lor bisericești și școlastice și a da directivă uniformă față de anumite cauze pentru parohii din toate diecesele.

Singur biserica, respective provincia noastră mitropolitană nu se bucură până acum nici de un drept autonom. Din partea puternicilor zilei este considerată ca contopită în biserica romano-catolică neavând nici un drept, decât numai în legătură cu acea biserică, contrar legilor și bullei de înființare.

Episcopii noștri nu țin ședințe de sfătuire în cauzele, cari privesc întreagă provincia mitropolitană, sau dacă le țin, acelea sunt foarte rari.

Sinoadele diecesane formează excepțiune, ținându-să din când în când sinod arhidiecesan. În celelalte diecese de un pătrar de veac nu s'au mai ținut sinoade diecesane; cum este diecesa Gherlei. Și oare aici să nu se mai simțească lipsa unui sinod? De un pătrar de veac să meargă toate lucrurile strună?

Referințele de drept a bisericilor din patrie le regulează articolul de lege XX—1848; apoi, pe baza continuității de drept, la care atâta se provoacă puternicii de azi, — acest art. se completează cu art. 53—1868, art. 40, §. 51—54 din 1879 și cu art. 32 din 1894. Prin art. de lege 32 din 1875; 43 din 1891 și 26 din 1893 se regu-

lează salarele și pensiunea învățătorilor dela școalele elementare. Prin art. de lege 30 din 1883 și 27 din 1894 se stătoarește dotarea și pensionarea profesorilor dela școalele medii. Și în urmă prin art. de lege XIV. din 1898 se întregesc salarele preoțești până la suma de 1600 cor.; care art. de lege pe noi numai întru atâta ne atinge, încât ne dă drept a pretinde din visteria țării ajutor equitabil pentru preoțimea noastră până la regularea definitivă a autonomiei catolice și a congruei.

Se cetească acum ori și cine articlii înșirați mai sus cu atențiune și va vedea de câte drepturi se bucură sau ar trebui să se bucure toate bisericile din patria noastră. Apoi se cerce mai de parte după executarea imparțială a dispozițiilor din legile sus zise și va vedea ce mare deosebire este între noi și alte biserici. Va vedea, că aproape față de câți §-i ne privesc de-adreptul pe noi, față de atâți avem gravamine pentru executarea nedreaptă, neconștientioasă a lor.

Pe la anul 1848 era în țara noastră numai 2 episcopii române gr.-cat. fără oare-care legătură canonică între sine: Episcopia Blajului și a Orăzii-mari. Și cu toate acestea legile din 1848 expres amintesc pe gr.-cat.

În anul 1853 prin bulla Pontificelui de pie memorie Piu IX: se înfițează pentru Românii gr.-cat. încă două episcopii: în Gherla și Lugoj, iar episcopia de Albajulia se ridică la rangul de Mitropolie, respective prin bulla aceea se formează o provincie mitropolitană independentă de sub jurisdicțiunea oricărei alte mitropolii sau primății din țară, fiind supusă de-adreptul S. Scaun Apostolic.

În anul 1868 se inarticulează între legile țării Mitropolia bisericii române gr.-cat.; iar în anii următori prin alți art. de lege se dă drept dignitarilor bisericii noastre în casa magnaților.

Toate acestea dispoziții bune și salutare, ca efluxul principiilor de egalitate și reciprocitate depuse în art. de lege XX. din 1848, §. 2. ar constitui

pentru noi o mângâiere sufletească, — dacă s'ar executa și în praxă!

Luați în mână numai conspectul consilierilor intimi a Maiestății Sale și veți afla, că Mitropolitul Blajului nu se află în șirul consilierilor. Și apoi provocându-ne la principiile de egalitate și reciprocitate, oare se fie cu putință ca capul unei provincii mitropolitane de $1\frac{1}{2}$ milioane suflete, ajuns la această treaptă înaltă din încrederea clerului din întreaga Mitropolie și din încrederea guvernului țării, să nu se fi învrednicit a fi consilier intim Maiestății Sale în rând cu alți deputați, comiți supremi, sau și neguțători? Oare Mitropolitul Blajului să nu-și fi câștigat merite pe terenul public în serviciu de 30 ani? Să nu aibă în inimă numai binele dinastiei, a credincioșilor și prosperarea țării? De necrezut, dar adevărat!

În urma legilor din 1868 s'au instituit pe lângă Ministerul de culte și instrucțiunea publică referenți pentru cauzele bisericești-școlastice a fie-cărei confesiuni din sinul respectivei confesiuni. Singur biserica română gr.-cat. nu are referentul său. Cauzele bisericești-școlastice a greco-catolicilor le referează referentul rom.-cat., care cu toate, că este de o credință cu noi, totuși necunoscând ritul și disciplina bisericii noastre, necunoscând din propria esperință împrejurările în cari trăim, — tare ușor va putea greși în referada sa, și de fapt și greșeste.

Complinirea scaunelor vacante episcopoești se întâmplă prin denumire. Denumirile se întâmplă la recomandarea ministrului, acestea însă pot să-și aivă partea lor bună, și în timpul din urmă chiar s'au întâmplat două denumiri foarte potrivite. Dar cine ne va putea asigura, că în viitor tot așa se va urma? Cine ne va putea asigura în viitor de bunăvoința ministrilor, cari răsar câte odată ca bureții, de 2 și de 3 ori într'un an?

Cerem deci, că la denumiri să-și aivă rolul său Mitropolitul, pe cum și diecesa interesată!

Cerem, că în Ministeriul de culte și instrucțiunea publică să se instituiască un referent anume pentru cauzele bisericesti școlastice a acestei provincii, cari de naștere să fie român gr.-cat., fiu a provinciei mitropolitane de Alba-Iulia și Făgăraș.

Cerem ca Archiepiscopul și Mitropolitul de Alba-Iulia și Făgăraș, ca capul unei provincii bisericesti cu peste 1½ milion de suflete pe viitor prin actul de întărire să primească și caracterul și titlul de sfetnic intim a Majestății Sale.

Spre ilustrarea celor zise am adus înainte numai acestea trei exemple la părere neînsemnate, dar aievea afund tăietoare în drepturile garantate bisericesti noastre.

Și câte cazuri mai sunt, în cari vaza și auctoritatea bisericesti noastre este stirbită; însă și biserică desconsiderată și legile existente călcate în picioare?

PREOTUL ȘI ÎNVĂȚĂTORUL.

Preoția și dascălia sunt unele dintre cele mai sublime cariere pentru om. Căci omul ce s'a dedicat, pentru ori care din aceste două cariere, nu se fericește atâta pe sine, cât lucră pentru binele și folosul deaproapelui său. Își jertfește sănătatea, comoditatea, e gata a răbda cu paciență desprețuirii și atacuri, cari îi rănesc sufletul. Îi vatămă ambiția; îl fac să se descurajează.

I-se sgdue simțul fin și își perde încrederea în sine, care l-ar ridica și țineă incontinuu la locul, ce-i compete. Vește nedecele, ce i-se pun înainte, dar el trebuie să fie conștin de chemarea sa. Trebuie să pășească cu curaj și desprețuire blândă față de toate nevoile ce-l ajung. Câtă abnegare trebuie să pozeadă un atare individ. Și totuși trebuie să fie tare la suflet și îndurător, prudent și prevăzător, treaz și mănitor. Ochii sufletului său se clipeze cu blândete și dulce dragoste; să stee totdeauna deschise pentru de a putea observa, acăderile și aplecările spre rău ale deaproapelui său, pe cari apoi cu părintească iubire să le combată. Sfatul său bun are soartea de a ajunge în casa bogatului, cât și în casa săracului; în casa imbuibatului și în casa plină de nevoi și suferințe a celui sărman.

Mușcăriile de vespi inveninați, cari în continuu lucră spre a-i strica, e silit a le primi surizând și cu mâinile încețate. Aproape toți să silesc a-i da îndărăpt imprumutul binefăcător, a-i da piatră în loc de pâne. Iar el primește, căci trebuie să primească cu bunăvoință, deși destule ori suspinând din adâncul sufletului său.

Soartea fiecăru, care a apucat pe cariera preotească ori învățătorească e cam tot aceasta. Lumea esternă nu recunoaște aproape nimic din acestea, și e gata ori când mai mult a pune piedeci, decât a ne tinde mână de ajutor. Se află și câte o inimă bună, care își exprimă părerea de răn față de starea noastră. Însă ce ajungem cu aceasta?! Aproape nimic. Se pare, ca și când puțintel ne am afla măguliți, ma chiar că am simți și ceva mângăiere, dar numai pentru un moment. Și apoi iarăși ne aflăm pe acea treaptă, unde am fost ajuns: în acele năcazuri, ce ne încujură.

Știm bine năcazurile noastre și cunoaștem înfinața lor păgubitoare asupra-ne, ce de regulă trage după sine nemângăiere, neîndestulare, ma în unele cazuri chiar și lucruri neprevăzute. Pe urmă unii — cu mai puțină putere sufletească — ajungem de a ne cugeta oameni nefericiți și bătui de vânturile dărîmătoare ale mașterei sorți. Învinovătim apoi soartea, care ne-a dus la una din aceste cariere.

E lucru știut, că aflându-ne încunjuțați de năcasuri, abia dacă ne aflăm bine în societatea altora. Dacă suntem noi înșine neîndestulați, ni-se pare, că nici cei ce ne încujură, nu sunt îndestulați cu noi. Aceasta e o cauză, care aduce de multe ori pe preot și învățător în contrast, din care să nasc neînțelegeri între preot și învățător și pe urmă certe și multe neplăceri.

Domnește însă o datină rea, cu deosebire între noi Români: *indiferența și nepăsarea*. Cel mai iscusit e indiferent de cel mai puțin iscusit. Iar cel din urmă e nepăsător de cel din urmă. Tot asemenea între avuți și săraci. Firește sunt și excepțiuni. Din indiferența aceasta provine *ura personală*, care la început e numai umbra răului, ce se silește a ocupa spațul iubirei dintre două persoane, și alungând iubirea, aruncă sămânța urei, din care se înrădăcinează și crește neconștin arborele neplăcerilor și certelor între preot și învățător.

Azi, când avem lipsă mai mult, poate, ca ori și când de iubire și sprigin, pentru ce să lăsăm a se încuiba în inima noastră ura personală? Nu suntem oare noi domni peste mintea și inima noastră? Nu putem să tractăm după bunăvoință cu simțemintele noastre? Cine ne împedecă în mersul cugetelor libere ale noastre? Și pentru-ce să nu le înfrânăm după datorință pe acelea?

FEUILLETON.

CLIFE de VARĂ.

Satul se aprinde, dogorește sub valurile de căldură, ce le trimite cu imbelșugare, din culmea mării sale împărătești, soarele de Iulie. Grădinile largi nu-și mai pot ascunde podoaba tineră de catifea verde, întâia otavă, sub umbra, de a perit aproape cu totul, de arbori bătrâni, cu ramurile groase, crescute, cum le-a venit la socoteală, cu trunchiurile scorburoasă, cu coaja crăpată. Frunzele par tăiate în metal, în liniștea grea, desevărsită. Șurile mari, greoaie se arată ca niște dihanii blânde, moțând de somn, sub cuptorul luminos, aprins a cerinului. Casele coperite cu țigla trimit din fie-care solz înferbîntat dungi dese, unde înguste, albe de argint, — unde fluizi, par'că. E abia trecut de amiază, și drumul mare ce trece prin sat e înnădușitor. Cernul boltit are un vâl subțire de ceață alburie. La apus, departe, plutește fără se înainteze, de-asupra Măgurii, un urs negru, care, privit mai mult însă, poate să-ți pară și o babă, bătrână-bătrână.

Pe la porțițe la drum umbra e mică, dar sub frăgarii de strage de pe lângă îngrădituri, chipul spălăcit al arborilor bombardati de atâtea ori de copiii sprinteni ai drumurilor, totuși e mai bogată. Cu căpșoarele bălane, mițoase, răsturnate cu nepăsare pe pământul tare, cu ochisorii nșor, duios închiși, — ori la' uitii pare că răd și

acum și ochese ștregărește sub pleoape, cu obrajii aprinși, de-nu roșu ars de soare, copiii de joc, rămași în ziua asta de lucru, cei mai vrednici în sat, — dorm lungiți în umbra slabă a frăgariilor, scăpărând din când în când din piciorușele goale, armii, ori din mânuțele grăsulii, pârлите de soare: și musca bizăind sboară dintr'un loc ca să se așeze într'altul, îndeplinindu-și fără greș datoria sa murdară de părăsită, ce te umple de scârbă.

În ștantul afund, sub podul cu blane rari, căți-va porci stau întinși pe coaste. Pe riturile lor bucățele de pământ moale, au rămas în picioare, și se părea că godăceii, sub pielea murdară, a cărora mai de mult se ascundea vre-un făt frumos vrăjit sunt grozav de mândri de această podoabă.

Un căne mițos, bălan, stă întins pe burtă sub lavița de lângă porțița unei case mari de piatră, a cărui var proaspăt își ia vederea, — cu urechile ciulite, cu gâtul întins.

Nici o boare nu adie. Din viile de aproape venia din când și când fluorat scurt, fără răsnet, de mierlă.

Porțița dela casa cea mare, văruiată de curând, se deschide încet, ca și când cei de după ea, s'ar lupta cu voințele: să vie sau ba! Și iată în urmă că răsare o băbușcă micuță-micuță, și încărlișată — încărlișată. În brațul drept, lăsându-i-se peste umăr, se sbate o șoldană de copilă grasă, rumenă, moale, cu ochii mari grozav de mănioși. Gurița i-se tot potrivește să trimbițe, dar tot de atâtea ori se tocmește iar. Buzele cărnose de fragi, ascund dințișorii albi, frumos râtezați în cunună. De mâna stângă o trage înapoi un pierde vară de

vre-o 4 ani, cu ochii negri pătimași, cu suvițe de păr eșite prin comanacul spart, într'o cămășuță până la geunuchi.

Dar mătușa tot răzbește și porțița se închide, izbită.

„Așa! acum ședeți aici. Hoților, că sunteți curat draci! Dacă n'a fost chip să vă adorm, apoi iacă, de nu mi-ți sta bine, vă arunc sub pod, să stați acolo cu porcii lui Cuțuli țiganul.“

Băbuța se mai stimpără, dar odraslele încep să trimbițe, schimonosindu-și grozav, ca într'o oglindă convexă, obragii frumoși. Și din mornăiturile pe nas a mlăditei bărbătești, se rup din când în când vorbele: „Nu ne-ai dat brânză... lili, — nu ne-ai dat brânză!“

„Cum să nu vă dau măi spartule! Dar știu că are tată-to ficior: un lup mă, un puiu de lup! D'apoi când ne-am dus în casă nu era brânză pe masă? Ba era. Și n'ai mâncat de era să nu te mai sature? În urmă zic: „Hai mă Ionică de vă culcați de amiază că și buna vine.“ Și tu ai zic: „Venim bunică.“ Și v'am pus pe amândoi în pat, și eu încă mi-am răzimat capul pe perină lângă voi. Și iau' spune-mi măi hoțule, cât ai dormit? Nici pân' numeri la zece. Așa, și n'ai lăsat nici pe Nica să închidă ochii. Om ești tu, mă? Ba nu, hoț! Adecă nu, un lup, un puiu de lup. Că dacă te-am dat jos din pat, iar ți-a trebuit brânză!“

Bunica plină de obidă se așeză pe lavița, cu bărbia în piept, cu mâinile frânte în poală, cu șurț aspru de păr.

Băiatul acum mormăia rar: „Nu ne-ai dat brânză, nu ne-ai dat lili, hî-hî-hî... de ce nu ne-ai dat“, — iar copila de ju

Iată un șir de întrebări, cari fac destul de evidentă starea noastră sufletească, fără se așteptăm răspuns.

Noi preoții și învățătorii români, cu puține excepțiuni, trăim pe la sate simple, unde, aproape toată inteligența stă din noi — două persoane. Dacă muiera cu soțul său trăiește în neînțelegeri, certe, nici un lucru nu merge pe cale bună. Cu atât mai vârtos nu poate să meargă acolo, unde preotul cu învățătorul trăiesc în neînțelegere și ceartă. Căci acești doi factori duc rola principală de conducător în comună. Și ce șoade pot să meargă trebile acolo, unde preotul și învățătorul nu se pot înțelege; unde comuna întreagă știe de neplăcerile dintre acestia doi. Așa ceva numai așa îmi pot închipui, pe cum e stupul cu două matce. . . . N'ar fi cu mult mai bine, și din alt punct de vedere, când s'ar înțelege unul pe altul aceste două persoane?

Fie-care om să naște și trăiește pentru societate. Deci dară și preotul și învățătorul are lipsă unul de societatea celuilalt. Când s'ar înțelege bine acești doi, unul pe altul, ar fi cu mult mai la loc, fiindcă s'ar interesa unul de năcazul altuia, ar tinde mână de ajutor întru ceea, ce se cuvine și recere. Și cu atâta ar fi mai ușor a suporta loviturile din afară, cari de multe ori ne iritează nervii și sângeră inima.

Iară conștelegerea își produce fructele sale destul de bune și dulci, și noi ne-am simți mai fericiți. Ambițiunea ne-ar ține ochii deschiși, deoarece mai bine ne-am ști apăra contra loviturilor dureroase, ce fac a ne perde încrederea și zelul de lucru; și ne fac de multe ori să trăim în disperare.

Pe de altă parte am putea lucra din reputeri pentru binele și înflorirea națiunii noastre și a patriei. Națiunea noastră să-

raca are multă lipsă de ajutorul nostru, căci zace încă în întunerecul neștiinței. Alte națiuni din patrie înaintează în cultură și binele propriu, iar noi Românii așteptăm să ne cadă puțul fript în gură. . . . Nu e vina altei națiuni, că rămânem îndărăpt, fără, în general, a noastră. Pentru ce să fericesc alte națiuni, încă și mai mici din această patrie, iară noi nu?! Pentru-că străduiesc cu sirguintă și conducătorii lor nu se ceartă, ci umăr la umăr, își dau toată silința spre înaintare. Noi însă stăm cu mâinile încheștate învinovățind pe alții pentru răul și neînțelepciunea noastră.

Să nu ne bazăm pe excepțiunile, ce le avem, ci să grijim, începând dela cel mai mare, până la cel din urmă, pentru luminarea poporului nostru, a țaranului! Lăsăm la o parte certele și dăm mâna frățască! Dumnezeu să ne ajute!

Groși la 14 Maiu n. 1905.

Nicolae Bozga
învățător.

REVISTE.

Ungaria. Situația politică e tot cea veche — nesiguranța zilei de mâine. Magiarii zic, că ei au vreme să aștepte, să îndestulesc de-o cam dată cu aceea, că nu plătesc dare și nu dau miliție. Cercurile vieneze încă-s de părerea, că să mai poate aștepta. Unii așteaptă că n'au în cătrău, alții că au puterea în mână.

Foile ungurești toate amintesc cu vădită durere mișcarea ce s'a simțit între naționalități, și în special între

români. Naționalitățile din Ungaria să ocupă cu ținerea unui congres, la care vor lua parte reprezentanții tuturor naționalităților din Ungaria.

Războiul ruso-japonez. Zilnic se așteaptă cu încordarea cea mai mare lupta ce să va da pe apă între ruși și japonezi.

Pricepătorii de războaie pe apă susțin, că lupta se poate întâmpla numai câtră sfârșitul lunii curente.

Scopul flotei rusești e să ajungă la Vladivostoc, singurul port rusesc, pe care japonezii voesc să-l cuprindă și astfel să răpească flotei rusești ultima speranța de odihnă. În cazul când Vladivostocul va cădea în cîrînd, flota rusească, va ajunge într-o poziție foarte critică, din motivul, că nu ar avea de unde să iaie cărbuni, și astfel ar fi expusă nimicirii totale.

Posiția flotei japoneze din ori-ce punct de vedere luată e superioară în comparație cu poziția flotei rusești. Japonezii sunt în toate părțile acasă, pe când rușilor toate li-s dușmane. Cu toate că cu număr rușii sunt mai puternici ca japonezii, totuși sorții de isbândă se profetesc japonezilor. Cel mai mare neajuns pentru flota rusă sunt cărbunii, pe cari trebuie să îi aibă într'un quant cu mult mai mare ajunși în apele japoneze. Din cauza cărbunilor s'a iscat un conflict foarte

mătate adurmită într'o dungă, cu căpsorul răzimat de mâna grăsulie, în compania rar de tot: „Brânză, . . . nu ne-a dat“.

Somnul învinse în urmă și pe Ionică. Bunica se liniști, luă furca de lângă ușa, ce a fost lăsată aci, când cu amiaza nepoților, și fusul prinse să sfârșie între degetele noduroase, uscate, și se tot depărta, părând că vrea să fugă, să scape din ghioralele acelea vechi, îmbrăcate în piele uscată de broască. Lua guși mari de lână, pe cari firul le scotea în caerul învâlit cu o veche hârtie ruptă de pachetat, și le mesteca mult în gura, care părea că a rămas toată în sarcina fălcii de din jos. Târziu o arunca, și buzele lungi se împăturau dinuș într'un semicerc sub nasul fără culoare, cu o mică și blândă aluniță neagră în vârf. Bărbia se răzima de pept. Nu-și prea putea da bine samă de multe ori de sfârșie fusul, ori îi vorbesc dușmani nevăzuți în urechi. În restimpuri ochia din luminile mici galbene, nepoții, și elătina din cap, și zimbă din crețele multe a feții. Se scula, îi săruta pe rând și iar se apucă de tora.

„Hoți, auzi, hoți ca tată-s'o. Dar să trăească pentru asta una! N'ași zice ba, dar Dumnezeu nu va face minuni, să mai fiu eu, până i-oi vedea însurați și măritată.“ Și fusul spornic tot scobilța să scape dintre bețișoarele de os, dar firul îl întorcea rotindu-l, părea că se umflă de mânie. Gușile din lână stau împrăștiate, ca niște glandule albe, în jurul bunicii.

Copiii dormiră bine. Umbrele crescură pe lângă garduri, când se treziră. Bunica le spuse cât au crescut de mari, îi sărută cu gura ei de pungă din falca de jos, și le dădu din sin la una câte două nuci, —

știa bunica unde să le ascundă ca să stee până la anul. Copiii sburdau acum. De pe sub garduri unde bătea umbra frăgarilor sau a merilor de granită, se ridicau mirate capete bălane, adânci ochii albaștri ca cicorile, mai rar ochi aprinși negri. Se întindeau, pognindu-și oasele fragede, și apoi săreau sus, să-și înceapă jocul ce l'au lăsat înainte de somn. Din căsi mai bune veniau soți ce dormiră la umbră adevărată, sub grinzile împodobite cu busuioac uscat, cu ferestile orbite de lungi perdele. Porțițele se deschid, unde și unde, și soții de joc se tot adună.

Nouași de prav se ridică pe drumul mare, ca o pulbere de argint. Trăgând în loc de car brusturi lați, tufe întregi din buruenile răbdurii de pe lângă garduri, băcții chiotă ascuțiți, mugeac cât pot de gros, ca vacile îndurate de ugerul piin. Alții mână des, pe nerăsuflete, boulenii cu părul bălai, cu bărbia în piept, plecați înainte, ca și când s'ar opinti la o grea povară. Doi sunt cai, în fruntea unui bețișoaș de alun. Nechează, azvârli în lături cu picioarele goale, se opresc de odată, ne mai voinde să tragă, pornesc iar inferbințați. Viziuni cu o lungă nueloță scapără din picioare în urma lor: au plecat fără să bage de samă, și era rușine să nu-i mai poată ajunge. Pălărioara îi sbura din cap, fără ca el să o simtă. Fugarii întoarseră capetele să vadă rușinea stăpânului. Se împedecară înse, și s'au prăvălit ridicând unde luminoase de prav. Învalmășala, chiotele cresc. Câte-va fetițe mirate, stau de-o parte și răd cu lacrimi și sughițuri de câte ori se grămădesc, plângând cei mai de desubt, voinicii prin pravul drumului. Cămășuțele

is negre acum, păr mici muncitori, cari toată ziua au stat în preajma mașinei de treerat. Părberea de năsip le pătrunde în ochi, dar lacrimile ce isbignesc ușor, — cum și trec — spală luminile albastre.

Un ștenduleț, care a durmit mai mult, se apropie și el de ceata ce aleargă pe drum la vale, ca să se întoarcă iar îndărăpt. Cu obrazii umflați, cu pălăria dată pe ochi pare foarte mănios. Are o cămășuță lungă până la călcăie, de-a unui frate mai mărișor se vede, căci eșise dintr'un bordei cu ferestă cârpită cu hârtie. Ceata vine în stoluri, strigând, mănând, mugind, și un cal în sbornu-i furtunos se izbi de voinic, răsturnându-l. Acesta, țipă, se svirecolește, da îi trece în grabă. A fost un îndemn la joc, îndată el ține de coarnea unui plug din două bețișoașe, la care trage un copilăș caches și o fetiță bălaie.

Bunica pe laviță toarce-toarce. În restimpuri își aruncă din fundul capului ochii mici spre drum: vede încă odrazlele s'le. Dar norii de prav cresc meru, se îngroașe, și bunica se ciudește. „Care-i numai Ionică? Uită cel din frunte. Ba nu, Ionică-i mai mare. . . . Eată e acolo în mijloc. . . . Dar acela pare că-i cu cămașa spintecată. Oare nu e acela ce chiar acum e popa unei grămăjoare ce a resărit între norii de prav. Și el plânge? Ba nu. Glasul lui Ionică nu-i așa.“

Și mătușa schimbă iar din done degete a mâinei stângi, și fusul sfârșie. Rumeșă gușile de lână îndelungat, și apoi le iniaptă, părând că i greață de ele.

„Dar Nia pe unde a fi oare? A tot stat de-o parte, eată acolo, și acum nu-i.“

În vre-o patru locuri fugarii, război-

acut între japonezi și francezi, cari au dat flotei rusești carbuni, au primit în sinul Honcoi în India, o parte a flotei rusești în timp de mai multe zile, prin ce au vătămât neutralitatea. Urmările acestui conflict pot să aibă urmări foarte grave. În cazul când Franța nu va da satisfacția cerută, și nu va observa neutralitatea, japonezii o vor privi de dușmană și vor începe războiul și contra ei. În cazul acesta, în urma învoielii făcute între Anglia și Japonia, Anglia trebuie să sprijinească pe Japonia, și astfel să atace Franța. — Anglia și-a făcut toate pregătirile, ca în cazul unui conflict între Japonia și Franța, să păsească în luptă contra Franței.

Pe uscat între japonezi și ruși încă se fac pregătirile cele mai mari pentru o nouă luptă. Știrile cele mai nouă spun, că poziția rușilor e foarte critică.

Scopul japonezilor e să încunjure armata rusă și să o silească la mult dorită luptă decisivă.

316 Maiu.

Fără șgomot și fără cel mai mic șvon măcar, s'a strecurat de astădată aceasta, odinioară mândră și falnică zi. Manifestările exterioare ale acestei zile, oprite fiind ca jignitoare compatrioților noștri — deși nu involvau în sine de cât o sărbătorire a libertății

și redășteptării — a rămas să o prăsnim în sufletele noastre, reîmprospetând amintirea sfântă a generației idealiste dela 48, care și-a jertfit totul pentru a neamului soartă mai bună. Și iată, că nici măcar această tocită sărbătorire alui 3/16 Maiu nu o mai facem cu evlavie cuviincioasă. Cufundați în lupta zilnică pentru pâne, stăpâniți de patimi mari sau mici, vânam interese materiale și egoiste și memoria noastră se îndeltnicește par'că așa de greu cu primirea unor imagini așa de ideale, cari difer așa de mult de noi: în loc să fie materialisti, ei jertfeau (în adevăratul înțeles al cuvântului) totul pentru națiune; în loc să vâneze interesele lor personale, ei nu vedeau de cât o singură țintă înaintea ochilor: binele obștei românești.

Din lumea voastră de nemurire, din lumea geniilor neamului nostru, trimiteți păriați glorioși ai părinților noștri, o rază de lumină din entuziasmul vostru sfânt, — o rază de căldură din focul sacru al nețărnamuritei voastre dragoste de neam!

Noutăți.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Preotul nostru din Reșiție, Paul Anca dimpreună cu soția Lucreția n. Șiancu, au dăruit pe samaș. biserici din loc o față de masă pe tetrapod, una pe masa de proscomidia, două ștergare

la icoana Domnului Christos și a Vergurei Maria, două fețe pe masa femeilor, și un acoperământ pe ș. potir în preț de 16 cor, toate foarte frumoase. Văzând credincioșii noștri aceasta faptă creștinească, la stăruința preotului au cumpărat și dănuși un ciboriu pentru ș. cuminecătură aurit, în preț de 20 cor., o raelă-pentru a purta ș. cuminecătură la bolnavi cu 6 cor., o cădeșniță cu 20 cor. și un clopoțel pe ș. prestol cu 10 cor. asemenea foarte frumoase. Bunul Dumnezeu să le primească aceasta jertfă întru jertfelnicul său cel mai pe sus din cer. Reșiție, 15 Maiu 1905. — Purcel Teodor, curator primar.

Știri personale. Părintelui canonic Ioan M. Moldovan, membru al Academiei române din București, i-s'a conferit din partea Regelui Carol, medalia *Bene Merenti* cl. I. pentru lucrurile sale literari.

Distincțiune. Vicariul general al dieceșei de Orade, canonicul-prelat Dr. Augustin Lauran, a fost numit de Sfinția Sa Papa Piu *protonotariu apostolic*.

Hymen. Flaviu C. Domșa, profesor la gimnasiul nostru, ș'a logodit cu dș. Valeria Serbac, fca preotului Ioan Serbac, din Vama, diecesa Gherlei.

Știri literari. „Luceafărul“ frumoasa revistă ce apare în Pesta, a dedicat întreg nrl 8 marelui poet Coșbuc. Are 3 portrete de ale poetului, de a părinților, fraților, familii sale ș. a., satul Hordău, casa natală. Dr. Sextil Pușcariu a scris un preafumos articol asupra lui Coșbuc. Au mai scris Rusu Șirianul, Cioșec și Tăslăuan. Nrl 9. e dedicat memoriei lui Schiller, la aniversara a 100. dela moartea poetului.

Nou ziar politic. Foiașă „Poporul român“ din Budapeșta punând cautiunea prescrișă, ș'a schimbat în foiașă politică. Sperăm, că în noua formă va putea să facă și mai bune servicii, ca până acum.

Cancelarie advocațială. Dr. Ioan Vescan, avocat, anunță, că și-a deschis cancelaria advocațială în orașul Teaca.

nieii căzură, și plâneau cu lacrimi înbinate, ce lășau potecute albe-trandafirii pe obrazul bătut de prav. sbătându-se, care se ese mai îngrabă de-asupra. Bunica auzi plânsul Niei. Sprintenă, ca o fată mare, lășând furca să cadă și fusul să se prăvale, resfirându-se, alergă. Zvârlind într'o parte și alta băeții și feriteșle ce aveau o soarte mai bună de-asupra, chiar din fund scoasă pe Nia, plină de prav de să n'o mai cunoască bătrâna. O ia în brață, ștergându-o cu palma lată a mâinii uscate și o sărută pe buzele de fragi.

Copila nu mai vrea să încete cu plânsul. Povestea cu șughituri, în vorbe frânțe, cum a venit nenorocirea. Și bunica de câte ori odrazla, se opria de spus să plângă cu hohot, zicea: „Las' că-i bate bunna. Îi bate de iasă fum din ei. Dracii! Taci tu cu bunica!“

Nia, la umbră acum, pe pământul tare, mai căpătă o nucă și două petrișioare late să o spargă. Supărarea îi trecea încetul cu încetul.

„Pe Ion, bați-l bunică? El o zis să prind de rudă.“ Și gurița sta să se ștrimbe.
Bat, Nio. Îi bat de mama focului. Hoțu! Îi bat de-l usc!“

„Și pe Todir să-l bați bunico, și pe Petru și pe Maria.“

„Îi bat auzi, de iasă fum din ei. Du-te și-mi adă o nucă. Și copila rizând se școală, se cațără de gard, dar nu poate rupe, merge cu ochii umezi în curte, și nu gășește, și vine iar plângând și se așează zdrobită lângă mătușă, ascunzându-și capul în șurța aspră de păr a bătrânii.

O nucă se mai arată din sinul bunicii, și copila e iar împăcată. Gălăjia de pe

uliță mai încetă. Mulți merseră pe hudita ștrintă de aproape, ce duce la fântâna din care se adapă o parte din sat. Și numai târziu vin vâpsiti ca niște drăcușori. Gășiră boabe coapte de șoc, negre-vinete, și se cîniră cum au știut mai bine.

Când pe la ojină, Ionică veni acasă, bunica era să nu-i mai cunoască. Cu muștăși, cu trei rânduri de sprincene, cu obrazii plini de dungi groase, de pistrii, râdea arătându-și dinții albi, mărunți. „Uita-te la mine bunico!“

Mătușă-ș făcū cruce, scuipă în sin, îl prinsă de amândone urechile, și după cel ține așa cât-va timp — șmirna — începu să-i ardă peste cămășuța niște palme ca acelea. Băiatul țipa, da să scape, să tăvălia pe jos.

„Vai săruta-te-ar maică-ta așa cum ești acum, d'apoi tu nu te mai astimperi?“ Și bunica se cătrâni rău. Nia începu să plângă și ea, și mătușă îi dusă de spate în casă pe amândoi, lășându-și furca la poartă. Mai un ceas a tot șpălat la vonic, și abia-abia ș'a dus ceva. Dar cămășuța nu mai era bună de nimic. Trebui se deschidă lada înaltă, din care năvăli miros de vestiminte împăturate și să-i dee altă cămășă, după ce-i mai arse două și pe pielea goală.

Sara când veni măicuța, cu ochii dulci, tatăl cu fața aspră, copiii îi așteptau la poartă.

„D'apoi Ionică, azi nu-i Duminecă, cum de ai cămășă nouă.“

„Mi-a dat-o bunica, mai acum!“

„Bunica?“

„Bunica, da, și i-a mai dat bunica“, întări și copila.

Femea întră cu ei de mână în curte. În prag răsare bună. „Maică, azi se vede, a fost sărbătoare în sat“, zise nevasta.

„Curat sărbătoare! Poate Paștile! Ian' întrebă pe Ionică, câte oue roșii a mncat!“ Apoi după un restimp: „Mai răzbești cu ei, când și când. Ionică asta pare că are argint viu în vine. A fi un blăștămat numărul întâi.“

Bărbatul aude și el, trece spre șopron să pună furca și grebla, șurizând mulțămii sub mustășile tufoase.

Alfus.

A apărut: a V. ediție

ACATISTERIUL sau carte ce cuprinde în sine rugăciuni pentru pietatea fiecărui creștin. Revăzut și completat. — În rugăciuni această carte e un adevărat mărgăritar sufletesc, o carte foarte potrivită pentru fiecare. — Costă leg. I cor. + 10 fil. porto.

FLORICELE DE CÂMP, schițe ușoare. De A. C. DOMȘA
Prețul 1 coroană.

Fondul subsidiar al preoților cu finea anului 1904 a ajuns la cifra de 7695'42 cor. Observăm că în suma aceasta nu e cuprinsă polița de asigurare de 4000 cor. care a fost estradată asiguratului. Din răscumpărări de felicitări și contribuiri au intrat 377'54, când puteau intra mii, dacă cei împărtășii din subsidiu erarial, plăteau procentele, la cari s'au obligat. Din liturgiile au intrat 1067'96 cor. reținându-se dela fie-care preot căruia i-se dădeau liturgii spre celebrare 10% din stipendiul. Acum ni-se pare, că nu se subtrag nici acestea, ci să lasă în voia respectivului, ca cu prilejul legitimării despre celebrarea liturgiilor, să ceară ca să i-se subtragă respectivele procente.

De Săbadul-de-câmpie, primim o corespondență mai lungă, în care se descrie regretul, ce a cauzat între credincioșii din aceea parohie depărtarea fostului preot Petru Suci, mutat la Boș, care în decursul alor 7 ani, de când a fost dispus acolo, pe lângă că a ridicat un frumos edificiu școlar, a reformat total această parohie, cu viața cinstită și procederea sa blândă, dar energică. Corespondența se încheie cu următoarele șire: „Dorim, ca Dumnezeu să-i binecuvinte noului preot al Boșului anii vieții cu zile senine, ca să se poată lupta cu mână tare și braț înalt și în noua parohie! Îi dorim și noi!

Misiuni populare în dieceza de Craiova. Extragem din o corespondență mai lungă următoarele șire: Preoții din districtul protopopesc al Eriului s'au întrunit în Sanislău la 21 April n. La această întrunire au participat 10 preoți în frunte cu Ilustritatea Sa Dr. Augustin Luran, canonic abate ca comisar episcopesc; apoi 9 cantori-învățători și vre-o 1500 de credincioși atât din comună, cât și din district. La 6 oare dimineața am început mărturisirile. La 8 oare a fost utrenia cu Oarele și după întipuitoarele II. Sa urcă amvonul și puzezând din cuvintele dela Ieremia: „Spăimântați-vă cerurilor și vă cutremurați, căci poporul meu făcu două rele: Mă lasă pe mine izvorul apelor vii și-i sapă șie și fântâni despoiate, cari nu pot ținea apă,” vorbește despre vătămarea măiestrii lui Dumnezeu prin păcatul de moarte, ilustrându-și tema cu nește argumente așa de pătrunzătoare și cu o predare așa de mișcătoare, încât abia au rămas ochi nescălțați în lacrimi de pocăință. Multime de popor, care în ziua aceasta măreață lăpădă toată grija cea lumească, așa zicând numai sorbea cuvintele de aur, ce curgeau de pe buzele oratorului. Mai mulți de 800 de credincioși au primit sf. taină a Pocăinței în aceeași zi, afară de preoții și cantori-învățătorii prezenți. La 11 oare s'a început Liturgia Preasfințitelor. După ce-tirea evanghelie dela Luca pentru penitenți aplicată aci în mod excepțional, urcă iarăși amvonul II. Sa, și luând de motto cuvintele dela Luca: „că foc am venit să trimit în lume și ce voesc alta decât să se aprindă,” vorbește despre vrăsmășie, arătând cu pilde frapante răutatea și nebunia vrăsmășiei. Și dacă prima predică a împăcat pe multe sute de credincioși cu Dumnezeu, la auzul predicii a doua, nu cred să fie rămas măcar un ascultător, fie cât de îndărătnic în vrăsmășie, căruia să nu i-să fie potolit pisma și ura față de contrariul său. O priveliște măreață a fost apoi, când 2 preoți au împărtășit pe cei 800 de penitenți în Sf. taină a Cuminecătorei. Sfârșitul Liturgiei a fost la 2 oare. Dr. Luran a trimis Ilustr. Sale Episcopului o telegramă omagială. La 4 oare după amiază s'au adunat iarăși tot clerul și poporul la biserica, unde s'a săvârșit Dupăcinariul cel mic. La 6 oare preoții și cantori-învățătorii, conform ordinațiunii episcopoești, s'au adunat la conferință. După discutarea mai multor puncte s'a ales ca loc pentru întrunirea de Paști pe anul viitor — comuna Andrid (Er-Endréd); de orator ocazional la aceeași întrunire Lazar Iernea, protopop-paroh în Ciomocoze. La finea conferinței sosește telegrama dela Preasfin-

ția Sa episcopul diecezan ca răspuns la salutarile noastre cu următorul cuprins: „Mulțumind de bunele sentimente exprimate, împlor dărul Domnului preste ostănele iubitorilor frați preoți districtului, și doresc la toți sărbători fericite. Episcop Radu!“

Sinod protopopesc. În 20 Aprile a. c. s'a ținut în Turda sinodul de primăvară, sub presiul Mult On. Nicola P. Rațiu adm. protopopesc interinal, care în cuvântul de deschidere a accentuat dragostea și buna armonie, cari trebuie să existe între preot și învățătorii ca conducătorii și luminații poporului, și care de fapt există între preoții și învățătorii acestui district protopopesc. Dintre pertractările ședinței de mai mare importanță amintesc următoarele: S'a exprimat regretul față de curând decedatul Petru Stoica, care timp de 1/2 seculu a ostentit ca păstor sufletesc în parohia Ceauș-mare. S'a decis că fiecare preot împărtășit din subsidiul erarial să cedeze în fiecare an 2% în favorul fondului preoților deficienți și 3% în favorul fondului viduo-orfanal; s'a primit propunerea unui preot tânăr ca să se introducă după putință și în acest tract misiunile șare populare precum și sinoadele protopopești ambulate prin singuraticele parohii. A ținut eserciții spirituale, tânărul preot din Birchiș, care a disertat despre supertițione; după care sau mărturisit toți preoții și învățătorii prezenți, precum și alți credincioși.

Pentru Domnii preoți din Comitatul Bistrița-Năsăud. Rog cu stimă pe M. O. D. preoți, ca să binevoiască a publica parohienilor săi, că cine a pierdut în orașul Bistrița la începutul lunii Mai a. c. bani, să se adreseze la subscrisul, care a aflat bani, Perzătorul va trebui a dovedi 1. Ziua perderi; 2. Suma banilor; 3. În ce au fost așezați bani și speța banilor și 4. Strada, în care ia pierdut. — În caz că proprietarul nu s'afă în timp de două luni, bani să vor întoarce spre vrūn scop filantropic. Ștefan Buzila, preot gr-cat. în Szent-Iozsef. u. p. Ó-Radna.

Adunarea generală a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu.” Reuniunea sodalilor români din Sibiu și-a ținut Duminecă în 23 April n. c. adunarea generală sub conducerea prezidentului Vic. Tordășian. Între hotărârile mai de căpetenie ale adunării s'a numără: scoaterea în tipar a „Anuarului al II-lea”, ce s'a cuprinde pe lângă darea de seamă asupra tuturor faptuitorilor din ciclul anilor 1900—1902 și pe lângă date din viața tuturor Reuniunilor noastre de meseriași și chipul cu biografia I. P. S. Sale dlui I. Meșianu arhiepiscop și metropolit, totodată patron al Reuniunii; al membrului onorar, veteranul căpitan Const. Stezar; al părintelui D. Cunțan, închegătorul membrilor în primul cor, condus de d-sa în ani primi dela întemeierea Reuniunii; al veteranului căpitan Pant. Lucuța, binefăcător al Reuniunii; al măestrului pantofar Sim. Simoneti din Săliște, pentru viul interes purtat Reuniunii și clasei meseriașilor și în fine lângă Reuniune îmbătrânitului, credincios paznic al avutului ei, al măestrului croitor Florea Crucită. Dintre acestia dni D. Cunțan, P. Lucuța și S. Simoneti a fost proclamați membrii onorari.

Reuniunea de agricultură din comitatul Sibiu și-a ținut la 6 crt. adunarea extraordinară. Din rapoartele prezentate aceastei adunări aflăm cu multă bucurie, că editura Albumului de ornamentală română a adus reuniunii câștig. Prezidentul reuniunii dl D. Comșa a fost decorat de Regele Carol pentru această publicație. Abzicând dl Comșa a fost ales prezident *Panteleon Lucuța* și secretar *Victor Tordășian*.

Prelegeri populare cu skeopticonul. Subsemnatul comitet inițiind prelegerile populare cu skeopticonul în despărțământul nostru, are onare a aduce la cunoștința publicului, programa acestor prelegeri, fixată în ședința din urmă a comitetului nostru: Duminecă în 21 a. l. c. s'a va ținea în *Tŭr. Duminecă* în 28 *Cenade*. Sâmbătă în 3 Iunie *Roșia*. Duminecă în 4 *Cergăul-mare*. Joi în

8 *Veza*. Duminecă în 11 *Mihalt*. Luni în 19 *Pânade*. Conducătorii noștri intelectuali din sălele anume, cari vor fi de altcum avizați și „pe cale postală, binevoiască a să îngriji numai de o sald corăspunzătoare. Prelegerile să țin în mod cu totul gratuit. Esmișii comitetului nostru s'a vor prezenta la oara indicată, și he rugăm să nu li-se facă fici o primire mai deosebită, împreună cu spese. Tot ce cerem la acest loc, este ca poporul să fie avizat, și pregătit la aceste prelegeri în număr cât mai mare, căci de dragul lui sunt proiectate prelegerile aceste, în primul plan. Prelegerile ce s'a vor ținea în Blaj, pe seama inteligenții și a ștudentimii din loc se vor anunța pe cale privată. Blaj la 16 Mai 1905. I. F. Negruț m. p. director. Al. Ciura m. p. secretar.

Dare de samă și apel. Subsemnatul comitet își ține de plăcută datorință, a mulțami și pe această cale, binevoitorilor contribuvenți la augmentarea bibliotecelor populare din agenturile Despărțământului XI. „Blaj” al „Asociațiunii”. În special au contribuit: Esc. Sa Mitropolitul Victor 1 volum, apoi D. Ștefan Pop, canonic 4 vol. Ioan German, asesor consistorial, 14 volume; Ioan F. Negruț 61 volume, dș. Silvia F. Negruțiu 10 volume, dnii Aurel C. Domșa 4 reviste (ani compleți), † Ioan V. Russu 5 volume, Eugen P. Păcurar 5 vol., dș. Marițu Rusan 2 vol., dnii Nicolae Popescu 4 vol., Octavian Prie 2 vol., Octavian Măcelariu 2 vol., Dr. E. F. Negruțiu 18 vol., Nicolae Costea stud. 4 vol., Teodor Pop Brănea, Iuliu Busoia, A. Voda, V. Deciu, C. Petrașcu, Berinde, cleric, câte 1 vol., Alimpiu Suci, cleric 2 vol., NN. 1 vol., N. 1 vol., T. Lazor 2 vol., dșrele Zoe Lucaciu, 1 vol., Lucia Murășan, 2 vol., Iulia Darvaș, 4 vol. și Aurel Hulea, ștudent, 1 vol. — Conducătorii agenturilor despărțământului nostru au fost avizați pe cale postală, să binevoiască a se prezenta la subsemnatul secretar, pentru a-și lua cărțile menite pentru bibliotecile populare. Până în ziua de astăzi nu s'au prezentat de cât trei; binevoiască deci a se prezenta și ceialalți, pentru a se împărtăși de cărțile, cari n'au fost colectate, din capul locului, decât exclusiv pentru bibliotecile populare ale agenturilor despărțământului nostru. Blaj, la 3 Maiu 1905. — Ioan F. Negruțiu, director. Al. Ciura, secretar.

Neorolog. † Ilie Dopp, inginer de commasare, după lungi și grele suferințe, împărtășit fiind cu sfințele taine, a repausat în Domnul, Duminecă în 14 Maiu n. în al 43-lea an al vieții.

Odihnească în pace!

Posta redacțiunii.

— V — Sosind prea târziu, nu s'a putut decât așa.

D. C. Din motive cunoscute nu am putut publica întreagă corespondența.

Nr. 7—1905.

CONCURS.

Comitetul *Reuniunii femeilor române din Blaj*, publică concurs la un ajutor de 200 coroane, destinat pentru o fată, care ar dori să se califice în măiestria de a croi și coaze haine femeiești.

Terminul de concurs este 15 Iunie st. n. 1905.

Condițiunile: 1. Concurenta, cu lucru potrivit, va dovedi că are aplicarea și istețimea de lipsă 2. Se va obliga, că după timpul de învățare să va așeza în Blaj, și va lucra aci, cel puțin 5 ani. 3. Va numi locul și persoana, unde și la cine, are de cuget să învețe.

Cererile scrisă cu mâna proprie s'a vor înainta prezidentei Reuniunii până în 15 Iunie st. n. 1905.

Blaj din ședința Comitetului Reuniunii femeilor ținută în 14 Maiu 1905.

E. Nestor,
prezidentă.

Dr. A. Cheșan,
secretar.

PARTE SCIENTIFICĂ-LITERARĂ.

O RĂPIRE MISTERIOASĂ.

(Continuare)

„Ei, dar vină odată!” repetă ea cu nerăbdare. „Cu nici un preț nu-ți este permis să mai rămâi aici, — atunci eu ași fi de vină pentru moartea d-tale.”

„Prea esagerezi!” întimpinai eu, nevoind a-i urma numai așa. „Aceste case vechi sunt mai solide, decum arată, și pot încă să reziste multor vifore, înainte de a să dărâma.”

„Zici că esagerez?” strigă ea indignată. „Atunci ascultă însuși!”

Mi-am încordat auzul. Viforul într-adevăr urla înfiorător, clătănând casa, până la temelii.

„O vreme grozavă!” afirmai eu, „însă afară totuși e și mai rău de cât aci.”

„Ți-e frică?” zise ea. „Voiu merge cu d-ta.”

„În cazul acesta —”, începui eu, „însă fui întrerupt repede.

„Aci-ți este pălăria și tașca de călătorie,” insistă ea. „Nuieaua pentru unghia vei trebui, firește, s'o lași aci.”

„Însă —”, am zis eu trăgându-mă.

„Tăcere!” mă întrerupse ea, aplecându-să preste răzămătorile treptelor și ascultând cu atențiune. Apoi să întoarse către mine, zicând: „Tatăl și fratele meu vor zice că e o nebunie, a eși pe un timp ca acesta, însă d-ta să nu-i ascuți. În casa aceasta îți este periclitată viața, și numai afară pe drumul țării, te vei afla în siguranță.”

Fără de a mai aștepta vre-un răspuns, ea grăbi pe trepte în jos, deschise ușa ospătăriei și intră înăuntru dinpreună cu mine. Ce fel de simțământ, mă apăsă oare deodată în această oada. Doară nu s'a schimbat nimic întrînsa, de când am părăsit-o înainte cu două ceasuri; focul din cuptor pâlpaia în liniște și acum, vechiul ceas de părete tăcânea ca și mai înainte, iar lampa cea fumegândă de pe masă arunca și acum lumina sa slabă asupra pușinelor mobile din oada. Așa dar nu acestea îmi insuflau presimțul unui pericol necunoscut, ci vederea celor doi bărbați, tatăl și fiul, cari ședeau în tăcere, cu fețele întunecate, răzimați lângă părete. Să vedea de pe ei, că au gânduri rele, și cugetând în mine, că totuși ar fi mai bine dacă ași fi afară din casa lor, am făcut o mișcare spre ușe. Lola însă mă reținu.

„Sidney,” să adresă ea către frate-său, care să uita moros înaintea sa, „deschide ușa și lasă-l pe domnul afară! Dânsul zice, că pe un timp ca acesta casa nu e sigură și ar dori s'o părăsească! La moment însă!” adause ea cu asprime, observând că acela să răzima și mai tare de părete,

„Cine vrea să easă afară pe o vreme ca aceasta, e nebun de tot!” bombăni băiatul, aruncând fetei o căntătură mâniașă. „Tu încă ești nebună, dacă-l mai și îndemni să plece. De altminteri sănătatea ta îmi este prea scumpă, decât să mă învoesc la aceasta.”

Ea pără a nu-l fi auzit. „Vrei să deschizi ușa?” întrebă ea încă odată.

„Nu, nu vreau s'o fac,” întâmpină el dur. „Preste noapte ușa-i încuiată și așa va și rămânea.”

Lola deveni și mai palidă, decât cum era de comun, însă o voință de fer vorbi din ochii ei întunecați, pe cari îi aținti asupra tatălui ei. „Cineva trebuie să deschidă ușa,” zise ea cu hotărâre. „Domnul voește să plece, și noi trebuie să-i împlinim dorința. Voești să descui d-ta, tată, ori s'o descui eu?”

Un țipet de mânie a bătrânului a fost răspunsul; cu brațul ridicat și cu fața violetă de furie înainte el spre fică-sa, însă aceasta îi strigă cu ton poruncitor: „Nici un paș mai departe, ori arunc în flacări acest pachet, pentru care știu că ți-ai vinde bucuros sufletul!”

Și scoțând la iveală o legătură de bancnote, să apropie cu ea de foc.

„Nemernică!” crâșni bătrânul; să opri involuntar, uitându-să cu lăcomie la bancnote.

„D-ta ști, tată, că nu fac vorbe multe. Poți să mă zdrobești în bătae, ori să mă sugrumi, mi-e tot una; domnul acesta însă va părăsi încă astăzi această casă, căci altminteri banii aceștia îi ard aci, înaintea ochilor tăi.”

Un urlet nearticulat isbucni de pe buzele bătrânului, însă nu să mișcă din loc. Fiul său însă năvăli ca fulgerul asupra soarelui și să chiar pregătia s'o strângă în brațele sale vânjoasă, pentru a-i smulge bancnotele, când eu i-am aplicat o lovitură așa de puternică, încât căzu la pământ, amețit. Lola însă în tăcere și cu sânge rece, aruncă în foc o bancnotă de cinci punzi, carea la moment fu prefăcută în cenușă. Această priveliște infuriă atât de mult pe bătrân, încât părea că a nebunit. „Oprește!” strigă el, descuind ușa. „Acum plecați, dacă vreți să fiți atât de proști!” urlă el, turbat de mânie. „De v'ar trăsni Dumnezeu! Mai întâiu însă dă banii încoace!”

Fără de a-l băga în seamă, Lola aprinse o lăternă. să întoarse către mine și zise încet: „Pleacă numai înainte, eu îți urmez mai târziu.”

„Nu,” răspunsem eu, „numai odată cu d-ta voi părăsi locul acesta.”

Ea să supuse dorinței mele, însă înainte de a ajunge la ușă, mâna birtășului se așeză grea pe umărul Lolei. „Vrei să-mi dai bani?” îi zise el amenințător.

„Da! — îndată — ce mă voi fi reîntors,” răspunse ea, apoi mă prinsă de mână și amândoi eșirăm, neîmpedecați, afară în noaptea întunecoasă.

VII.

Nici odată nu voi uita acest drum nocturn, prin vifor și ploaie, acest drum, alături cu această fată tină, carea să arăta mai inimosă, mai curagioasă și mai cu minte decât cel mai brav bărbat. Ploua încă mereu, vântul urlă în tonuri melancolice printre arborii cei înalți, iar din când în când să vedea câte un fulger orbitor pe firmamentul întunecat, însă Lola părea a nu observa lupta elementelor, ea silea mereu înainte, spre drumul de țară. Când am ajuns acolo, privirăm înapoi. În ușa deschisă

a ospătăriei stăteau cei doi bărbați; în momentul următor porniră spre noi.

„Vină!” șopti Lola, trăgându-mă lângă un arbore, sub care, spre mirarea mea, am văzut că stetea calul meu. Într-o clipită Lola deslegă calul, atârână de șeauă lăterna ce o avuse până acuma în mână, și-i dete apoi o lovitură strajnică, încât acela fugi de lângă ea, sforâind și nechezând.

„Ei să vor lna după lumina lăternei,” șopti Lola, reapucându-mi mâna și împingându-mă în direcțiune opusă. „Dacă vrei să te încrezi în mine, te voi duce la asil sigur.”

(Va urma.)

Păstorul sufletesc și săvârșirea funcțiunilor sacre.

(Continuare.)

Nu mai puțină grijă și veghiare incumbe preotului față de cantori, feți și alte persoane ajutătoare, cari toți sunt datori ași împlini oficiul concrezut cu pietate și cuviință amăsurat sfînțeniei actelor, ce să săvârșesc. Cantorii prin cetirile lor să caute a atrage publicul și nu a-l respinge; să escite cântările lor pietate și nu răs. În const. sinod. diec. Gherla 1882 la pag. 2 să zice: „Cântările bisericesti să se împlinescă cu esacitate și melodie, iar rugăciunile să se reciteze cu conștiințiositate, la înțales și în evlavie cuvenită având cantorii să aștepte până va veni preotul să înceapă funcțiunea.”

Servirea celor sfinte cu nedemnităte nu numai că osândește pe preot, dar înstrăinează cu totul pe credincioși de cele dumnezești. Dacă preotul nu dovedește, că e pătruns de sfînțenia lucrului ce tractează poporul văzându-l astfel consideră și mai puțin lucrul lui zicând: cum putem noi crede, dacă preotul nu crede. S. Ambrosiu (Ep. 6) zice: „Demnitatea preoțască își pretinde și eși gravitate demnă între popoare viața serioasă și pond special. Căci cum va putea fi considerat de popor, celce nu are nimic deschilinit față de el (popor)? Ce va admira în tine, dacă nu va afla în tine nimic, ce nu ar avea și el și dacă le vede în tine toate acelea, de cari el însuși să rușinează dacă le poșede?” iar s. Augustin zice (în ps. 15) „aleagă-și alții părți lumesti și vremelnice, în cari să se desfăteze, par-tea voastră însă fie Domnului!”

G.) Păstorul sufletesc e dator, cu cea mai mare iubire și promțitudine să stea la dispoziția credincioșilor. Când păstorul sufletesc va fi chemat la vre-o lipsă a credincioșilor, fără nici o hesitare, fără nici un pretext de amânare și fără considerare la timpul, eventual nefavoritor, să plece spre a-și face datoria de multe ori chiar și cu expunerea vieței sale, deoarece zice s. Apostol Pavel (II. Cor. XII. 15.) „Iar eu prea bucuros voi cheltui și mă voi cheltui și pe mine pentru sufletele voastre, măcarcă iubindu-vă pe voi mai mult, sunt mai puțin iubit de voi,” iar s. Ioan Chrisostom (Hom. în ep. ad. Rom.) „An non pro grege tuo Cristus sanguinem fudit? Tu vero requilm quaeris? Quid potest pejus esse ejusmodi pastoribus! Martyr pro Cristo

semel, pastor vero, si modo talis sit, qualem esse oportet, millies pro grege moritur“ „Păstorul cel bun sufletul își pune pentru oile sale“ Ev. Ioan X. Păstorul trebuie să spună credincioșilor dară, că în cas de lipsă și când e primejdie, în ori ce timp să alerge la el și aceasta să o spună chiar și vrășmașilor lui, pe care să va nuzi ca prin o specială considerare și tractare să și-i apropie, deoarece zice sfântul Augustin (tract. 52 în Ioan): „Majus opus est ex impio justum facere, quam creare coelum et terram“ „Fraților, de să va rădăci cineva dintre voi dela adevăr, și îl va întoarce cineva, să știe, că celce a întors pe păcătos dela rădăcirea căii sale, va mântui suflet din moarte și va acoperi mulțime de păcate“ Iacob V. 19. 20. iar psalmistul (119. 6) „cu ceice urcau pacea, eram făcător de pace, când grătam lor să se lupte cu mine înzadar“ Evangelia ne poruncește: „iubiți pe vrășmași vostri, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi“ Luca VI. 27. „Arătați trupurile voastre jertfă vie și plăcută lui Dumnezeu și să nu vă conformați întru înviorarea minții voastre, ca să adevăriți voi, care e voia lui Dumnezeu cea bună și bineplăcută și deplinită: iubirea fără fățărerie, având răul și lipindu vă de lucrul bun; iubind unul pe altul cu iubire frățască prevenind cu onoare unul pe altul“ Rom. XII. 1. 2. 9. Căci „de așa împărți toate avuțiile mele întru nutrirea săracilor și de așa da trupul meu să-l arză, iară iubire nu am, nici un folos nu-mi este iubirea Iubirea nu caută ale sale, nu să mânia toate le suferă toate le rabdă; (Pavel Corinteni.) Iubirea și numai iubirea este stăpână să câștige pentru preot inimele poporenilor săi, de care are așa mare lipsă și trebuință, căci „din mâinile tale voi cere sufletele lor!“

Nu e permis a face ca preotul, care având să meargă la vre-o înmormântare și venind creștinii cu praporii, numai atunci își afla de lucru și-i ținea în drum — iarna prin frig mare cu capul gol câte o oară. — Nici a celualalt preot purcedere n'a fost neeseptională, în a carei casă, ori doară chiar numai în culină, nu cutezau și nu era permis nici unui poporan să între, ci trebuiau să aștepte afară în curte până când „Măriasa“ să îndura a eși la el. „Ceice ați făcut unia dintru acești mai mici ai mei mie ați făcut“ Mat XXV. „De trăim cu spiritul, cu spiritul să și umblăm, să nu fim măreți îndesert, unul pe altul întărâtând, unul altuia pismuind“ (Galateni V. 25. 26.) Ușa preotului vecinic trebuie să fie deschisă poporenilor săi, pentru aceea este păstorul lor.

Să ție însă preotul seamă, ca nu cumva virtutea lui să degenerază în vitiu. Virtutea totdeauna trebuie să stea în mijloc. În poporul nostru azi sunt multe viciuri și datini rele, pe cari păstorul nu-i permis să le tolereze, dacă voește să nu compromită statul său. Adevărat, că S. Ioan Gură-de-aur zice, că „mai ușor va da preotul seamă înaintea lui Dumnezeu despre îndurare, decât despre asprime,“ dar și aceea este adevărat, că însuși dumnezeescul Mântuitor. când a văzut profanarea bisericeii, cuprins de o sfântă mânie, a lăsat la o parte vorbele și a luat biciul (Mat. XXI.) La ev. Mateiu în cap. XVIII. 15 și urm. ne spune tot el, cum să purcedem, cu cei renitenți, zicând, că „dacă nici de biserică nu va asculta să-ți fie ție

ca un păgân și vameș.“ Insuși Mântuitorul a certat foarte aspru pe farisei (Mat. XXIII. 13) iar Apostolul Pavel pe Corinteni cei păcătoși (I. Cor. I. 10. IV. 21. VI. 1) etc. Drept că și preotul e dator, că demulteorii să purceadă și el cu „mânie sfântă,“ aplicând chiar și pedepse asupra acolora, cari nu voesc să asculte de biserică „Non esset tanta facilitas peccandi, si non esset tanta facilitas absolvendi!“ (S. Carol Boromeu p. 102 Cardin. Belarmin în conc. 4 în dom. 4 advent.) După părerea mea lipsa de energie și prea mare indulgență în aplicarea pedepselor bisericești din partea preoților e în mare parte cauza concubinatelor, sudalmilor și a întregii demoralizări, ce să lățește în popor. Lipsirea păcătoșilor de anumite funcțiuni bisericești, denegarea sacramentalelor și alte pedepse ar fi un veto puternic în privința aceasta; deoarece dacă pe om nu-l oprește dela păcat iubirea și reverința față de Dumnezeu, să-l ferească barem frica de pedeapsa din lumea aceasta, pe care mulți — în urma alipirei lor de cele lumești — o consideră mai mare și mai grea decât cea venitoare. Nimic nu slăbește mai tare disciplina bisericească, decât împrejurarea, că delictele rămân nepedepsite și nu au de ce să se teamă. Nepedepsirea este surceleul indiferențismului, mama sburdălniciei, rădăcina nerușinării, nutritoarea transgresiunilor. Nepedepsirea naște îndrăsneală iar îndrăsneala exces“ zice s. Bernard (De consid. 1. 3. c. 5 et lib. 4 cap. 6.) Observând normele și modalitatea provăzută în sinodul *archidiecezan din Blaj ținut în 17 și 18 Septembrie 1889 (Foiaia bis. și școl. Anul III. Nr. 7 pag. 98 și 99), am lipsit pe concubinarii din parohia mea de sacramentalele bisericeii precum și de unele funcțiuni, și în timp scurt concubinatele s'au împușinat. Dacă însă păstorii sufletesti nu purced toți cu aceeași energie și uniform, atunci credincioși indulgența unora o pun stabilă energiei celorlalți întrebându-să cu haz, că pentruce cutare lucru (să nu zic păcat) e permis în cutare parohia, iar în alta nu.*

(Va urma.)

Dare de samă și mulțămintă publică.

(Continuare.)

Vasile Dămian, ppresbiter Brad 10 cor. Petru Rimbaș, preot Brad 10 cor. Stefan Albu, prof. Brad 5 cor. Ioan Perian, preot Cristior 6 cor. Dionisiu Sida, not. Băița 6 cor. Nic. Florea, preot Rîșca 4 cor. I. Vlad, preot Tulești 2 cor. Petru Gligor, prop. Baie-de-criș 5 cor. Ioan Ghișă contabil Brad 2 cor. 40 fil. A. Bratu prof. Brad 2 cor. 40 fil. Mihail Stoia inv. Brad 5 cor. Aron Roman preot Luncoiul-de-sus 2 cor. Nic. Rusu calfă de comerec. Brad 2 cor. George Glava preot Șesuri 5 cor. V. Păcala iurist Brad 2 cor. 40 fil. I. Stanciu comerciant Brad 5 cor. Ilie Sireca morar Hălmaș 3 cor. I. Împărat măcelar Brad 5 cor. Enea Ioldea diacon inv. Hălmaș 5 cor. Traian Suba prop. Țohești 2 cor. Ilie Cristea inv. Luncoșoara 2 cor. Vasile Florea oficial Baie-de-criș 4 cor. Dr. Nicolae Robu med. Baie-de-criș 5 cor. Dr. Teofil Bogdan director de spital Yabs 10 cor. A. Draia inv. Cristior 10 cor. Lina Florea Brad 3 cor. I. Fugăță preot Luncoiul-de-jos 7 cor. Ioan Bocan Cristior 5 cor. Petru Todoran preot Curechiu 6 cor. Adam Dămian contabil Brad 5 cor. Eufemia Ometa Brad 2 cor. Ioan Jurca preot Țebea 2 cor. Nicolae

Matelu preot Ribicioara 5 cor. A. Radu pantofar Brad 6 cor. P. Popa inv. Ribicioara 2 cor. Savu Stănilă preot Ribița 5 cor. Dr. Ioan Pop adv. Brad 20 cor. George Iula inv. Brad 2 cor. Petru Rus inv. Țebea 2 cor. Axente Popovici inv. Rîșculița 3 cor. Petru Florica păpușar Brad 5 cor. Andron Bogdan preot Țerețel 5 cor. Dr. Tiberiu Tisu med. Brad 4 cor. Nicolae Florea preot Tiulești 2 cor. Nicolae Tibuș măcelariu Brad 5 cor. Nicolae Mihut preot Cărăstău 6 cor. Lazăr Oncu primar Lunca 4 cor. Dumitru Man hotelier Brad 6 cor. Ioan Felea preot Valea-Bradului 5 cor. Vasile Boneu prof. Brad 3 cor. Aron Teier mare prop. Brad 5 cor. Ioan Cutean comerciant Brad 5 cor. Dr. Pavel Opreșă dir. g. Brad 10 cor. I. German inv. Brad 6 cor. P. Lazar inv. Brad 5 cor. Moise Rîșcuța econom Rîșculița 2 cor. P. Căprariu econom Gura-Văi 2 cor. I. Costea preot Vaca 2 cor. Iulia Pop oficiant Cristior 10 cor. A. Feier pantofar Brad 2 cor. vād. Ana Filip Abrud 5 cor. M. Cirlea not. publ. Abrud 5 cor. Dr. L. Pop adv. Abrud 5 cor. „Auraria“ inst. de cred. Abrud 10 cor. P. Popoviciu ppresbiter Abrud 2 cor. Gr. Sima preot Cărpiniș 2 cor. Dr. G. David adv. Abrud 2 cor. A. Danciu dir. de mine Bucium 2 cor. D. Mihoc prop. Roșia 2 cor. Kovordányi Iános ing. Visegrad 5 cor. A. Saviciu casar Lipova 5 cor. Dr. V. Bologa dir. școl. Sibiu 2 cor. 04 fil. N. Hențu not. Săliște 20 cor. „Casa de păstrare“ Săliște 10 cor. „Reuniunea de înfrumșetare“ Săliște 5 cor. I. N. Banciu 2 cor. Ionel Comșa 2 cor. N. Comșa 2 cor. Oct. Gimba 2 cor. Dr. I. Stroia ppresbiter 2 cor. toți din Săliște. G. Feier adv. Borșineu 10 cor. I. Trifon preot Berény 5 cor. 30% din venitele dir. g. din Brad dela conduitele sem. I. an. șc. 1904/5 13 cor. 50 fil. 12% din venitele ale profesorilor g. și învățătorilor dela școalele elementari Brad pe sem. I. an. șc. 1904/5 18 cor. 76 fil. taxa de conduite pentru 7 școlari neclasificați din gimnaz 7 cor. taxă de câte o coroană pentru 57 școlari dela gazde de șc. pe anul 1904/5 57 cor. D. Ivașcu preot Nyimező 5 cor. Dr. I. Mihu mare propr. Vinerea 100 cor. D. Rațiu revizor la inst. „Albina“ Sibiu 5 cor. I. Nicola preot Hălmașel 2 cor. S. Morcan preot Scărișoara 2 cor. Rozalia Rusu născ. Hodosiu M.-Oșorheiu 4 cor. Stefan Rus 4 cor. Valeria Rus 2 cor. Vas. Hodosiu preot 2 cor. Eli Grindean născ. Hodosiu 2 cor. Ioan Bărsan preot 1 cor. Ioan Moldovan 1 cor. Izidor Suceava preot 1 cor. D. Moisin 1 cor. Stefan Stoicovici 1 cor. T. Muica teol. abs. 1 cor. Pavel Suciu 1 cor. I. Moldovan inv. 60 fil. P. Pop preot 50 fil. M. Chibeleanu inv. 50 fil. A. Oltean inv. 50 fil. P. Mateiu inv. 40 fil. V. Grindean preot 1 cor. toți din M.-Oșorheiu. Ghenadie Bogoievici preot Bpesta 5 cor. Dr. St. Rozvan adv. Maros-Ilye 5 cor. (Va urma.)

Bibliografie.

A apărut.

„Sămănătorul“ Revistă Literară. Anul IV. Nr. 18. N. Iorga. — Cu privire la drama „Manasse“ (= Manase) a d-lui Bonetti-Roman. A. Seca. — Bunica (poesie.) Vasile Pop. — Mai tare ca iubirea (nuvelă.) Ioan Bărsanul. — Regele gotic (poesie.) M. Sadoveanu. — Floarea-Oflită (roman.) I. M. Marinescu. — Vânătoarea (poesie.) Cronică. N. Iorga. — Dela Academia română (premiile cele mici. — Membrii noi.) I. Scurtu. — Expoziția „Tinerimei artistice“ — „Luceafărul“ consacrat dlui Coșbuc. — „Noua revistă universitară“. Poșta redacției. Numărul 20 bani.

A. L. Ipan: Petitorii, comedie populară în trei acte și versuri. Retipărire din „Telegraful român“. Sibiu, 1905. pag. 41. Prețul nu-i însămnat.

Editor și redactor răspunzător:
Aurel C. Domșa.

M. C. Domșa

Cea mai bună apă minerală.

Aduc la cunoștință onoratului public, că singur
eu pot servi cu apă de:

(12) 4-5

RÉPÁTI

cea mai escelentă și sănătoasă apă minerală.

Blaj,

Salamon Sinberger.

Cea mai minunată și sănătoasă apă minerală.

25-4 (5)

Iulius Erös.

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3.

Tot felul de oroloage, juvaere din aur și argint, — tăcămuri din argint, recuisite de aur și argint pentru biserici.

Cel mai mare deposit din Ardeal

Mare deposit de sticle măritoare, ocheane și binocle

Comandele se esecută numai pe lângă rambursă.

Reparările se esecută prompt și eftin.

Cumpăr eventual schimb cu cel mai mare preț curent obiecte vechi de aur și argint și petri scumpe.

La cerere trimit franco și gratis Prețurent ilustrat.

Nr. 3016. F. Orologiu cilindru remontoir din argint, cu acoperișuri duple de o construcție puternică și trainică, costă 750 coroane.

EDICT.

Ioan Șanța din T. Sarauad comitatul Selaj, care de doi ani încoace petrece în locuri necunoscute, priu aceasta este provocat ca în termen de un an și o zi să se prezenteze în fața oficiului protopepesc din Santău (Tasnád-Szántó) în cauza procesuală de divorț vincular, intentat lui din partea soției sale din T. Sarauad Iuliana Macarie. — la din contră procesul se va pune în curgere și fără dănsul.

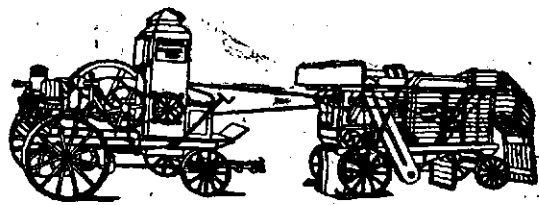
Santău 9 Maiu 1905.

Demetriu Coroian,

(14) 2-3 protopop gr.-cat. în tractul Sarauadului.

B. DÉNES BUDAPESTA,
VI. Váci-körút Nr. 61.

Urmașul lui BRAUNER și KLASEK E. Plewa inginer, reprezentantul și deșitarul ces. și imp. a fabricii de mașini și motoare în Ungaria.

MOTOARE

cu bensin, gaz și vapor pregătite
după model 1905.

2-100 HP.

Locomobile cu benzină a 2-20 HP.

Motoare trainice cu gaz, de toate mărimile, cu cari se spesează pe oară 2-3 fileri. Prețuri ieftine și condiții de solviri foarte ușoare.

Preț-curent gratis.

Să caută în provințe agenți cinstiți.

(10) 7-12

La espositiunea milenară din Budapesta de la 1896 premiat cu medalia cea mare.

Turnătoră de clopote și fabrica de scaune de fer
— pentru clopote a lui —

Antoniou Novotny

— în Timișóra-Fabrie —

(22) 31-52

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, pe cum la turnarea de nouă a clopotelor stricate, mai de parte spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provădute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, în dată ce clopotele sînt bătute de o latură prin aceea ce sînt mântuite de crepare. — Cu deosebire recomand

— clopotele găurite —

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sînt provădute în partea superioară — ca violina — ca găuri după figura S și pentru aceea aș un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă, de cât cele de sistem vechi, așa, că un clopot patentat de 327 kg. este egal în tonul unui clopot de 461 kg. făcut după sistemul vechi. Mai de parte se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut — ca și spre turnarea de tóce de metal.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

AVIS!

Am onoare a aduce la cunoștință P. T. Public că în atelierul meu de tinicherie să pregătesc, conform cerințelor timpului de azi, tot soiul de lucruri în aceasta bransă, și anume: tot felul de lucruri de tinichia (badog) acoperișuri din tinichia dublă cu aprobarea comisiei de edificare, cade de scaldat, precum: și tot felul de lucruri pentru culină.

Să face atent O. Public cu deosebire la repararea stropitoarelor de peronosporă.

Comandele și reparaturile din provinția să esecută iute și bine.

A să adresa la

Ignatz Ebel,
tinichigiu în Blaj (Balászfalva.)

(15) 1-2